

Statuut van de gemeente Ermelo

Afspraken omtrent het onderlinge samenspel tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie in de gemeente Ermelo.

26 januari 2023

Nr. e230003080

Introductie: doel van het statuut

Voor u ligt het statuut van de gemeente Ermelo. In dit statuut spreken we met elkaar af hoe we binnen de gemeente Ermelo als gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie met elkaar samenwerken ten dienste van de inwoners van onze gemeente.

In het statuut maken we afspraken over vier onderwerpen: ons onderlinge samenspel, de informatievoorziening en verantwoording van het college aan de raad en de manier waarop we omgaan met geheimhouding. We benaderen elkaar vanuit een positieve grondhouding en opereren in een cultuur en sfeer van vertrouwen en wederzijds respect. Omdat we hier gezamenlijk afspraken over maken, betekent dit ook dat we elkaar hier op aanspreken wanneer dat nodig is.

Dit statuut stellen we vast voor vier jaar. Ieder jaar of bij het aflopen van de geldingsduur van dit document komen we als raad, college en ambtelijke organisatie met elkaar samen om de werking van het statuut te evalueren. Wanneer de noodzaak bestaat om eerder aanpassingen aan te brengen in het statuut, is dit in samenspraak mogelijk.

Het statuut hanteren wij als centraal document voor ons onderlinge samenspel. Het statuut vormt als het ware een paraplu van documenten als het Reglement van Orde van de gemeenteraad, het participatiebeleid en de werkcode raad, college en ambtelijke organisatie. Waar van toepassing wordt in het statuut verwezen naar de gerelateerde documenten, te weten;

- Reglement van Orde van de Gemeente Ermelo 2022, ([Nr. e210016501](#))
- Vergadermodel Gemeente Ermelo, ([Nr. e190009625](#))
- Participatiebeleid gemeente Ermelo, ([Nr. 02330000089206](#))
- Gedragscode integriteit voor raadsleden, ([Nr. e170031756](#))
- Gedragscode integriteit voor wethouders en burgemeester, ([Nr. e170031806](#))
- Werkcode raad, college en ambtelijke organisatie, ([Nr. e220001335](#))

Inhoud van het statuut

- A. Samenspel raad, college en organisatie
- B. Informatievoorziening van het college aan de raad
- C. Verantwoording van het college aan de raad
- D. Geheimhouding

A. Samenspel raad, college en organisatie

De gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie kennen ieder hun eigen rol, bijbehorende taken en verantwoordelijkheden. We werken samen vanuit onderling vertrouwen, met respect voor elkaars rollen en taken in het gemeentelijk besluitvormingsproces. We maken hierover de volgende afspraken:

1. De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende rol en staat daarmee aan het begin en het einde van de gemeentelijke besluitvorming. De raad maakt kenbaar wat hij van het college en de organisatie nodig heeft om de kaderstelling en controle vorm te geven. Hier wordt invulling aan gegeven door middel van de instrumenten die de raad tot zijn beschikking heeft. In het Reglement van Orde van de gemeenteraad is nader uitgewerkt hoe de raad dit kan doen.
2. De gemeenteraad heeft ook een volksvertegenwoordigende rol. De raad wordt iedere vier jaar gekozen door de inwoners van Ermelo. Dat betekent dat de raad belangen, wensen en opvattingen van inwoners in het gemeentebestuur vertegenwoordigt.
3. In het participatiebeleid hebben we afgesproken hoe we inwoners bij het gemeentebestuur willen betrekken.
4. Het college geeft invulling aan de besluiten van de gemeenteraad binnen de kaders die de raad heeft gesteld. Het college legt actief verantwoording af over de uitvoering van raadsbesluiten en opgesteld beleid, zodat de raad hierop kan controleren. Het college betreft de raad proactief bij het besluitvormingsproces. Hier hebben we nadere afspraken over gemaakt in deel C en deel D van dit statuut.
5. We hechten als gemeentebestuur veel waarde aan dualisme. Dit betekent dat we de wettelijke bevoegdheden van raad en college respecteren en de rollen van college- en raadsleden gescheiden zijn.
6. De burgemeester en wethouders vertegenwoordigen de gehele gemeente en gemeenteraad. Het is aan de fracties van partijen die een wethouder leveren om afspraken te maken over eventuele deelname van wethouders aan fractievergaderingen.
7. De ambtelijke organisatie ondersteunt het college bij de uitvoering van de door de gemeenteraad gestelde kaders. Daarnaast kan de organisatie de raad adviseren bij of over te nemen besluiten. Hierover zijn nadere afspraken gemaakt in het Reglement van Orde. Ons vergadermodel is erop toegerust dat de rollen zuiver verdeeld zijn. De raad en het college vertrouwen op de deskundigheid van de organisatie als uitvoerder van de door het gemeentebestuur genomen besluiten.
8. We hebben als raad, college en organisatie oog voor de lange termijn ontwikkeling van Ermelo. Bij de kaderstelling en besluitvorming door de raad en de uitvoering hiervan door college en organisatie kijken we verder dan de actualiteit of één enkele bestuursperiode.
9. We zijn gezamenlijk en onderling aanspreekbaar op de afspraken die we maken over ons samenspel. Wanneer we vinden dat de afspraken niet (goed) worden nageleefd, spreken we elkaar hierop aan en gaan we hierover met elkaar in gesprek.

B. Informatievoorziening van het college aan de raad

Het college heeft een wettelijke actieve informatieplicht aan de gemeenteraad. Om goede besluiten te kunnen nemen is de raad afhankelijk van adequate informatievoorziening door het college en de ambtelijke organisatie. Het college en de organisatie kunnen de raad proactief informeren, maar de raad kan ook zelf om de informatie vragen die hij nodig heeft. We maken hierover de volgende afspraken:

1. Het college voorziet de gehele gemeenteraad actief, volledig en tijdig van de informatie die de raad nodig heeft om beslissingen te nemen. De informatie die het college deelt, is helder en begrijpelijk geformuleerd. Het college betreft de raad aan de voorkant van het proces door middel van informatiebrieven en informatiebijeenkomsten.
2. In de raadsvoorstellen geeft het college de raad inzicht in het doel en de totstandkoming van het voorstel. Waar dat van toepassing is, geeft het college de raad ook inzicht in welke alternatieve scenario's of keuzemogelijkheden er zijn. Indien dit niet van toepassing is, wordt dit aangegeven.
3. De raad heeft de verantwoordelijkheid om gemotiveerd en toegespitst richting het college en de organisatie aan te geven welke informatiebehoefte hij heeft. Bij het bepalen van de informatiebehoefte stelt de raad aan zichzelf de vraag welke informatie echt nodig is om een besluit te kunnen nemen. Dit kan via de formele weg, middels informatiebijeenkomsten en beeldvormende vergaderingen of het stellen van schriftelijke vragen, maar het is ook mogelijk om op informele wijze (mondeling) informatie te vragen of te delen.
4. De griffie adviseert en ondersteunt de raad over de inzet van raadsinstrumenten en bij het vinden van informatie. Raadsleden kunnen het Reglement van Orde van de gemeenteraad raadplegen als er twijfel is over welk instrument het beste kan worden gebruikt.
5. In het raadsinformatiesysteem wordt de met de raad gedeelde (openbare) informatie makkelijk vindbaar gemaakt voor raadsleden, inwoners, media en derden. Informatie is zoveel mogelijk gebundeld en vindbaar per inhoudelijk onderwerp of bijbehorende vergadering. Middels attenderingen wordt aan de gebruikers een melding verzonden over de nieuwe informatie die in het systeem is opgenomen.

C. Verantwoording van het college aan de raad

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het gemeentelijk beleid, binnen de kaders die de gemeenteraad heeft gesteld. Het college legt hier aan de gemeenteraad verantwoording over af. Dat gebeurt continu, maar er zijn ook specifieke momenten en middelen aangewezen via welke verantwoording wordt afgelegd aan de raad. We maken hierover de volgende afspraken:

1. Via de planning- en controlecyclus legt het college periodiek (financieel) verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. De planning- en controlecyclus bestaat uit de kadernota, de programmabegroting, de jaarstukken en de bestuursrapportages. In de kadernota worden door de gemeenteraad kaders gesteld voor de uitwerking van de programmabegroting. In de programmabegroting, jaarstukken en bestuursrapportages legt het college verantwoording af over de bestuurlijke keuzes en de resultaten van het gevoerde beleid.
2. Het college betreft de raad bij het bepalen van speerpunten van de planning- en controlecyclus. Middels de bestuursrapportages kan het college de raad voorstellen om aanpassingen te doen in de begroting. Het college draagt er zorg voor dat de wijzigingsvoorstellen in de bestuursrapportages zijn voorzien van concrete indicatoren waar de raad op kan (bij)sturen. De auditcommissie denkt mee in de wijze waarop bestuursrapportages worden opgesteld om de raad zo goed mogelijk te informeren.
3. Het college voorziet de gemeenteraad actief, volledig en tijdig van verantwoordingsinformatie. Naast de mogelijkheden in de planning- en controlecyclus kan het college verantwoording afleggen via raadsinformatiebrieven, (tussentijdse) informatiebijeenkomsten en in de vergaderingen van de raad.
4. Tijdens informatiebijeenkomsten kan de raad op verzoek van het college of de raad zelf worden bijgepraat over de actuele stand van zaken met betrekking tot een specifiek onderwerp of beleid.

D. Geheimhouding

De Gemeentewet en de Wet open overheid geven de gemeente kaders mee voor de omgang met geheimhouding. Als raad, college en organisatie gaan we uit van openbaarheid van informatie als grondhouding. Informatie is openbaar, tenzij er rechtsgrond is om informatie onder geheimhouding te verstrekken en/of te bespreken. We maken hierover de volgende afspraken:

1. Wij gebruiken de term 'geheim'. De wet stelt regels over geheime informatie en besloten vergaderingen.
2. De term 'vertrouwelijk' heeft geen wettelijke basis. Eenduidigheid over terminologie voorkomt onduidelijkheid voor onszelf en bij inwoners. We spreken daarom af dat we in onze terminologie spreken over openbare of geheime stukken of besloten vergaderingen. De term 'vertrouwelijk' wordt niet meer gehanteerd.
3. De burgemeester, het college, de gemeenteraad of een raadscommissie kunnen volgens de Gemeentewet geheimhouding opleggen op basis van een wettelijke grondslag. Soms is het nodig dat geheimhouding wordt bekrachtigd of weer opgeheven. We spreken af dat we de wettelijke regels ten aanzien van het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding navolgen en bij besluitvorming verwijzen naar de juiste wettelijke grondslagen.
4. Uitgangspunt is dat geheimhouding alleen wordt opgelegd wanneer dat noodzakelijk is én wanneer dat wordt gemotiveerd op basis van de wettelijke grondslagen.
5. We spreken af dat geheimhouding op stukken of van vergaderingen zo veel mogelijk een tijdelijk karakter heeft. Conform het wettelijk kader streven we ernaar om geheime informatie zo snel mogelijk na het opleggen van geheimhouding openbaar te maken.
6. Het college moet van de raad de ruimte krijgen om geheime informatie tussentijds (vooraf aan besluitvorming) met de raad te kunnen delen, via geheime documenten of informatiebijeenkomsten. Daarvoor geldt dat het college de geheimhouding op die informatie bij besluit moet vaststellen en dat de gemeenteraad aan zet is om die geheimhouding te bekrachtigen, waar dat volgens de wet nodig is.
7. De gemeenteraad vergadert in beginsel in de openbaarheid. In uitzonderingsgevallen kan de raad conform het wettelijk kader met gesloten deuren (in beslotenheid) vergaderen. Dit moet dan wel in de openbaarheid worden gemotiveerd.
8. We spreken af dat de griffie controleert of de besluitvorming over geheimhouding geschiedt conform het wettelijk kader en onze nadere afspraken hierover in het statuut. De griffie draagt zorg voor een duidelijke beschrijving over besluitvorming over geheimhouding in het Reglement van Orde.
9. In de gedragscodes integriteit voor raadsleden, wethouders en de burgemeester van de gemeente Ermelo hebben we nadere afspraken gemaakt over de geheimhoudingsplicht. Deze gedragscodes actualiseren we conform het huidige wettelijk kader en de afspraken in dit statuut, nadat dit statuut door de gemeenteraad is vastgesteld.